



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Верхний Услон

КАРАР

«2017-2019 елларга Югары Ослан муниципаль районының әйләнә-тирә мохитне саклау» программасын раслау турында» 2016 елның 09 декабрдәге 1816 номерлы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитет карарына үзгәрешләр кертү хакында

Финанслау суммасына төзәтмәләр кертү белән бәйлә рәвештә, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2017-2019 елларга Югары Ослан муниципаль районының әйләнә-тирә мохитен саклау» программасын (№1 кушымта) яңа редакциядә расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенәң төзелеш, торак – коммуналь хужалык, элемтә һәм энергетика буенча урынбасары Р.Г.Мунасыйповка йөкләргә.

Башкарма комитет җитәкчесе Л.С. Хакимзянов

Өзерләде һәм бастырды:

Утюгина А.А.

3 нөсхәдә

Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының

" _____ " _____ 2017 елның _____
ноябрь _____ карары _____ белән
РАСЛАНДЫ

«2017-2019 елларга Югары Ослан муниципаль районының
әйләнә-тирә мохитен саклау»
ПРОГРАММАСЫ

Югары Ослан
2017 ел

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2017-2019 елларга Югары Ослан муниципаль районының әйләнә-тирә мохитен саклау» программасы
Программаны әзерләү турында карар кабул итү датасы (аны раслау датасы, исеме һәм тиешле норматив акт номеры)	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының 2016 елның 09 декабрдәгә 1816 номерлы карары
Заказ бирүче	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты
Максат	Табигать ресурсларыннан рациональ файдалану, шулай ук Югары Ослан муниципаль районының табигый мохитен торгызуга, саклауга һәм аның сыйфатын яхшыртуга юнәлтелгән конкрет чараларны гамәлгә ашыру
Бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - әйләнә-тирә мохит мониторингын һәм оештыру-оператив идарә итү системасын камилләштерү; - өлеге программага кертелгән чараларны этаплап гамәлгә ашыруны тәэмин итү. акчаларны вакытында һәм максатчан финанслау, алардан файдалану; - халыкның барлык катламнарында гомуми экологик белем бирү сәясәте үткәру.
Программаны башкаручылар	Югары Ослан муниципаль районы башкарма комитеты, Югары Ослан муниципаль районы авыл җирлекләре, район предприятиеләре һәм оешмалары
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	Программа 2017-2019 ел дәвамында гамәлгә ашырыла.
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджеты, җирле бюджет, район предприятиеләре һәм оешмалары акчалары, башка чыганаclar - 15 241 мең сум (2017-4 116 мең сум, 2018-7009 мең сум, 2019 - 4116 мең сум).

Кереш

Соңгы вакытта дәүләт дәрәжәсендә дә, ижтимагый аңда да цивилизациянең алга таба үсеше, табигый рәвештә, табигатькә кертелә торган үзгәрешләргә карамыйча, гадәтләнгән дәрәжәдә фәнни-техник прогрессның алга таба үсеше еш кына кире кайтарылмый торган, кире кайтарылмый торган, куркыныч, ә бәлки, фажигале нәтижеләргә китерәчәген, барыннан да элек, кешенең үзе өчен планетаның иң мөһим биотик өлеше булуын аңлау ныгый. Татарстан Республикасының социаль-иқтисадый, хужалык һәм экологик бурычларны баланслы хәл итүне гамәлгә ашыручы озак вакытлы экология сәясәтенең фәнни нигезе булып Татарстан Республикасының табигатьтән нәтижелә файдалануга һәм әйләнә-тирә табигать мохитенә тискәре йогынтыны киметүгә юнәлдерелгән тотрыклы үсешкә күчү концепциясе тора.

Югары Ослан муниципаль районында әйләнә-тирә мохитне саклау һәм табигать ресурсларыннан нәтижелә файдалану мәсьәләсе, нигездә, авыл хужалыгы характерына карамастан, аеруча әһәмияткә ия. Миллионлы шәһәр (Казан) белән күрше булу Казан сәнәгатенең һәм транспортының да, аның халкының да безнең район экосистемасына шактый антропоген йогынты ясай. Экологик проблемалар спектры аларны хәл итү һәм Югары Ослан муниципаль районы территориясенең табигый-тарихи (табигый) потенциалын саклау өчен кичектергесез һәм комплекслы якин килү таләп итә, бу жәмгыятнең сәламәтлеге һәм байлыгы күп яктан шуңа бәйле.

2. Югары Ослан муниципаль районында әйләнә-тирә мохитне анализлау.

2.1. Атмосфера һавасының торышына анализ.

2-тп (һава) хисабы мәгълүматлары буенча, Югары Ослан муниципаль районы һава бассейнына бер ел эчендә чыгарыла:

каты матдәләр	16,31 тонна
сернист ангидриды	0,31 тонна
углерод оксиды	42,72 тонна
азот оксидлары	10,86 тонна
углеводородлар (ЛОСтан башка)	37,4 тонна
ЛОС	4,1 тонна
Башка	92,32 тонна

Атмосферага ташланган зарарлы матдәләрнең шактый өлешен ягулык яндырганда барлыкка килгән котельныйлар һәм эре авыл хужалыгы предприятиеләре эшчәнлегенә продуктлары чыгара.

Югары Ослан муниципаль районының “М7-Волга Москва-Уфа” федераль трассасы һәм Казан - Буа - Ульяновск субъектара автомобиль юлы - 2 автомобиль юлы атмосфера һавасын пычратуга сизелерлек өлеш кертә.

Атмосфера һавасының сыйфатын тикшерү ТР буенча Роспотребнадзорның Яшел Үзән районындагы һәм Яшел Үзән шәһәрәндәге территориаль бүлгәгә көчләре белән алып барыла.

2.2. Су ресурсларының торышына анализ.

Югары Ослан муниципаль районын су белән тәэмин итү жир асты чыганакларынан су жыю, чишмәләрдән су ташый.

Суүткәргечләрнең күп өлеше реконструкцияләүне, киңәйтүне, техник яктан яңадан кораллануны таләп итә, бигрәк тә су әзерләү технологиясә өлешендә. Сквжиналар күпчелек очракта автомат идарә белән жиһазланмаган, бу исә су күтәрү жиһазларының еш аварияләренә китерә. Гамәлдәге суүткәргеч чөлтөрләрнең һәм корылмаларның нык тузуы аркасында икенчел пычрану күзәтелә. Файдаланучы суның төп пычратучылары булып югары минерализация, катылык хезмәт итә.

Бары тик Югары Ослан район үзәгендә генә үзәкләштерелгән канализация системасы бар, ул халыкның 12 процентын колачлый. Гомуми озынлыгы 11,3 км, канализация чөлтөрләрнең уртача тузуы 45%. Калган торак пунктларда агып төшүче сулар чүп-чар чокырларына агып төшә.

Үзагышлы коллекторлар системасы тарафыннан жыелган торак төзелештән чит ил сулары 92м³/сәг житештерүчәнлегә КНС-2 канализация насос станциясенә керә, аннан электр коллекторы Ø110 аша агым коллектор Ø225мм коесына жиберелә һәм алга таба КНС-1 керә. КНС-1 житештерүчәнлегә - 102 м³/сәгать һәм ике башлангыч коллектор Ø160мм буенча стоклар 600 м³/тәүлек житештерүчәнлегә булган биологик чистарту корылмаларының кабул итү камерасына керә.

2016 елның 01 гыйнварыннан 30 сентябрәнә кадәр «Татарстан Республикасында гигиена һәм эпидемиология үзәкләре» ФДССУнең Яшел Үзән

районында һәм Зеленодольск шәһәрәндә урнашкан югары Ослан бүлеге тарафыннан үзәкләштерелгән хужалык-эчәр сулар белән тәэмин итү челтәренән эчә торган су пробасы микробиологик күрсәткечләренә тикшерелде - 57 бер., чистартылганнан соң чистартылган сулар «Таткрахмалпатока» ААЖәндә - 1, канәгатләнәрлек булмаган анализлар юк.

Югары Ослан районында берничә кече елга ага: Сулица, Шиш, Морквашка, Чангара.

2.3. Житештерү һәм куллану калдыклары.

Югары Ослан муниципаль районы территориясендә 169 мең кубометр проект куәте булган Воробьевка авылы янындагы 1 полигон бар. Бүгенге көндә полигонның тулылыгы - 140,22 мең куб.м, бу 83% тәшкил итә.

Югары Ослан муниципаль районының кискен проблемасы - каты көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару. Әлеге проблема өлешчә яңа каты көнкүреш калдыклары полигонын тапшырганда хәл ителәчәк, аны төзү Мақыл авылы янында төзелеп бетмәгән полигон базасында планлаштырылган. Шулай ук районны торак пунктларга урнаштыру өчен махсус техника, контейнерлар һәм контейнер майданчыклары белән тәэмин итү мәсьәләсе дә тора.

3. Комплекслы программаның максатлары һәм төп бурычлары

Әлеге программаның максаты - табигать ресурсларын саклау һәм алардан нәтижәле файдалану өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәте булдыру, шулай ук Югары Ослан муниципаль районының табигый мохитен торгызуга, саклауға һәм аның сыйфатын яхшыртуга юнәлтелгән конкрет чараларны гамәлгә ашыру.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны хәл итү юлы белән тәэмин ителергә мөмкин:

- әйләнә-тирә мохит мониторингын һәм оештыру-оператив идарә итү системасын камилләштерү;
- әлеге программага кертелгән чараларны этаплап гамәлгә ашыруны тәэмин итү, акчаларны үз вакытында һәм максатчан финанслауны, алардан файдалануны;
- халыкның барлык катламнарында гомуми экологик белем бирү сәясәте үткөрү.

Комплекслы программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программа проектында түбәндәге финанслау чыганақлары каралган: РФ бюджеты, республика бюджеты, Югары Ослан муниципаль районы бюджеты, предприятие һәм оешма чаралары, башка чыганақлар.

Программа иң өстенлекле юнәлешләр буенча Югары Ослан муниципаль районының экологик торышын исәпкә алып формалаштырылды. Гомумән алганда, 2017-2019 елларга программаны гамәлгә ашыру өчен 15241,0 мең сум күләмендә финанслау кирәк.

5. Программа чаралары исемлеге

№ т/б	Чара	Башкаручы	Вакыт	Эшләрнең бәясе (мең сум.)			Финанслау чыганагы	Көтелгән нәтижә
				2017	2018	2019		
1. Оештыру эшләре								
1.1	Табигать саклау эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләре буенча муниципаль районның норматив актларын эшләү	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты	2017-2019 ел	-	-	-	-	
1.2	Муниципаль районда табигатьтән файдалану һәм санитар-эпидемиологик иминлек комиссиясе эшен оештыру	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты	2017-2019 ел	-	-	-	-	
2. Техноген йөкләнешләрне киметү буенча табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру чаралары								
2.1	Потенциаль куркыныч объектларны (куркыныч житештерүләрне, шул исәптән пестицидлар һәм агрохимикатларны, нефть продуктларын саклау объектларын һ. б.) инвентарлаштыру	Югары Ослан муниципаль районы авыл хужалыгы идарәсе, Югары Ослан муниципаль районы авыл жирлекләре	2017-2019 ел				-	Атмосфера һавасына, су һәм жир ресурсларына техноген йөкләнешне киметү

2.2	Карьераларны торгызу	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты	2017-2019 ел	3116	2279	500		Жир ресурсларына технологик йөкләнешне киметү, жир ресурсларын торгызу
3. Су ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм су объектларын саклау гамәлләре								
3.1	Муниципаль район территориясендә урнашкан чишмәләргә төзекләндерү буенча чаралар үткөрү, аларны предприятиеләргә беркетү	Югары Ослан муниципаль районы авыл жирлекләре	2017-2019 ел	0	-	550	МО бюджеты, предприятиеләр чаралары	Су ресурсларын нәтижәле һәм рациональ файдалану
3.2	Югары Ослан ав., Яр буе ур. яр буе ныгытмаларын урнаштыру	Югары Ослан муниципаль районы, Югары Ослан авыл жирлегә	2018 ел	-	3200	-	муниципаль берәмлек бюджеты	Су ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану, су басу йогынтысын профилактикалау.
4. Атмосфера һавасын саклау гамәлләре								

4.1	Автотранспортта контроль-көйләү эшләрә	Югары Ослан муниципаль районы предприятиеләр е һәм оешмалары	2017-2019 ел	-	-	-	-	Атмосфера һавасына зарарлы матдәләр чыгаруның кимүе
4.2	Автотранспортка зарарлы матдәләрне чыгаруны киметү чараларын кертү (присадкалар белән моторлы майлар куллану, нейтраллизаторлар урнаштыру)	Югары Ослан муниципаль районы предприятиеләр е һәм оешмалары	2017-2019 ел	-	-	-	-	Атмосфера һавасына зарарлы матдәләр чыгаруның кимүе
5. Житештерү һәм куллану калдыкларын утильләштерү, кушу, күмү								
5.1	Контейнер майданчыкларын төзекләндерү һәм бункерлар сатып алу, шулай ук чүп-чар чыгару өчен махсус техника сатып алу	Югары Ослан муниципаль районы авыл жирлекләре	2017-2019 ел	400	930	1600	муниципаль берәмлек бюджеты	Район т. п. чүп жыю буенча эшчәнлекне киңәйтү
5.2	Авыл торак пунктлары һәм бакча ширкәтләре территорияләрендә рөхсәтсез каты көнкүреш калдыкларын урнаштыру буенча ярдәмче программалар эшләү һәм гамәлгә ашыру	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты	2017-2019 ел	600	600	1266	муниципаль берәмлек бюджеты	Район территориясен чистарту
6. Үсемлекләр дөнъясын яшел төзү һәм саклау								

6.1	Санитар-саклау зоналары, м. р. торак пунктлары чикләрәндә автомобиль транспорты тукталышлары территорияләрендә яшел үсентеләр утырту, паркларны, скверларны төзекләндерү	Югары Ослан муниципаль районы авыл жирлекләре	2017-2019 ел	-	-	200	муниципаль берәмлек бюджеты	Атмосфера һавасын чистарту
6.2	Урман фондын чистарту	"Идел бие урманчылыгы" ДБУ	2017-2019 ел	-	-		-	Район территориясен чистарту
7. Халыкны экологик тәрбияләү, белем бирү һәм агарту								
7.1	Балаларга һәм яшьләргә өзлексез экологик тәрбия бирү, белем бирү һәм агарту подпрограммаларын эшләү һәм тормышка ашыру	"Мәгариф бүлеге" МКУ	2017-2019 ел	-	-	-	-	Халыкка экологик тәрбия бирү
7.2	Мәктәп балаларының махсуслаштырылган экологик лагерьларын һәм экологик сменаларны, жәйге сәләмәтләндерү лагерьларында отрядларны оештыру	"Мәгариф бүлеге" МКУ	2017-2019 ел	-	-	-	-	Халыкка экологик тәрбия бирү
7.3	Массакүләм мәгълүмат чаралары, басма басмалар, Интернет челтәре аша халыкны даими мәгълүмати-хокукый яктан агарту эшен оештыру	"Татмедиа "ААЖ	2017-2019 ел	-	-	-	-	Халыкка экологик тәрбия бирү
БАРЛЫГЫ				4116	7009	4116		

6. Идарә һәм программаны үтәү барышына контроль

Программаны үтәү барышына гомуми мониторинг муниципаль районнарның жирле үзидарә органнарының экологик иминлекне тәэмин итү эшчәнлегенә нәтижәләгән бәяләү индикаторлары күрсәткечләренә бәйле.

7. Эшләгәндә кулланыла торган юридик һәм хокукый документлар һәм программаны гамәлгә ашыру

1. «Әйләнә-тирәлекне саклау турында» 10.01.2002 ел, № 7-ФЗ Федераль закон;
2. «Атмосфера һавасын саклау турында» 04.05.1999 ел, № 96-ФЗ Федераль закон;
3. 2009 елның 15 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасы Экология кодексы»
4. «Житештерү һәм куллану калдыклары турында» 2014 елның 29 декабрдәгә 458-ФЗ номерлы Федераль закон;
5. «Татарстан Республикасы шәһәрләре һәм муниципаль районнары территорияләрен чистарту буенча санитар-экологик икеайлык кысаларында чаралар үткөрү турында» 2016 елның 21 мартындагы 452-р номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты күрсәтмәсе